

Chương trình Giảng dạy Kinh tế Fulbright
Học kỳ Thu 2014

KINH TẾ HỌC VĨ MÔ

Bài tập 2

Ngày phát: 15/10/2014; Ngày nộp 29/10/2014

Câu 1. Tính CPI

Bảng sau đây cho biết tỷ lệ lạm phát theo chỉ số giá tiêu dùng CPI của Việt Nam từ năm 2005 đến 2013. Hãy tính chỉ số CPI từ năm 2005 đến 2013, nếu năm 2004 được xem là năm gốc.

Năm	Tỷ lệ lạm phát theo CPI
2005	8,4%
2006	6,6%
2007	12,6%
2008	19,89%
2009	6,52%
2010	11,75%
2011	18,58%
2012	6,81%
2013	6,04%

Câu 2. Khuynh hướng tiêu dùng biên và tác động số nhân

Bảng sau đây cho ta thấy khuynh hướng tiêu dùng biên trong một nền kinh tế cụ thể liên quan như thế nào đến mức thu nhập:

Khoảng giá trị thu nhập	Khuynh hướng tiêu dùng biên
0 – 20.000 USD	0,9
20.001 USD – 40.000 USD	0,8
40.001 USD – 60.000 USD	0,7
60.001 USD – 80.000 USD	0,6
Trên 80.000 USD	0,5

- Giả sử chính phủ tăng mua sắm hàng hóa dịch vụ. Ứng với mỗi nhóm thu nhập trong bảng, giá trị của số nhân bằng bao nhiêu, nghĩa là ứng với mỗi USD chính phủ chi tiêu mua sắm hàng hóa dịch vụ, mức tăng GDP thực tương ứng của mỗi nhóm là bao nhiêu?
- Nếu chính phủ cần khép lại một hồ cách suy thoái hay một hồ cách lạm phát, và chính phủ sẽ áp dụng chính sách ngân sách làm thay đổi mua sắm hàng hóa dịch vụ của chính phủ, thì chính phủ chủ yếu nên nhắm vào nhóm thu nhập nào?

Câu 3. Chính sách “vẹn cả đôi đường”

Chuyện kể rằng, nhà vua Văn Lang liên tục bị thâm hụt ngân khố triền miên trong nhiều năm trong khi nhà vua lại đang cần một khoản tiền để chuẩn bị làm đám cưới cho công chúa. Đứng trước tình thế khó khăn này, nhà vua bèn nghĩ ra một kế “vẹn cả đôi đường,” tức là sẽ mời người tài giỏi hiến kế mà nếu ai hiến kế hay nhà vua sẽ gả công chúa cho người đó.

Son Tinh và Thủy Tinh sau khi nghe nhà vua yết thông báo bèn xin được hiến kế. Điều thú vị là Sơn Tinh và Thủy Tinh đều thể hiện sự bất đồng sâu sắc về quan điểm. Thủy Tinh cho rằng thâm hụt ngân khố cho thấy đất nước đang bị trì trệ và nhà vua nên tăng cường chi tiêu để vực dậy đất nước và tạo niềm phấn khích cho dân chúng tăng cho tiêu. Trong khi đó, Sơn Tinh lại lập luận rằng tình trạng hiện nay cho thấy nhà vua đang dùng tiền ngân khố quá mức nên biện pháp tốt nhất là nên cắt giảm nhu cầu chi tiêu của nhà vua đi vì có như vậy dân chúng mới yên tâm mà tăng chi tiêu nhiều hơn. Sau khi nghe xong lời khuyên, nhà vua càng quản trí hơn vì không biết ai đúng ai sai cả. Các bạn, trong vai trò là quân sư của nhà vua, xin hãy tư vấn xem ai đúng ai sai trong các tranh luận của Sơn Tinh và Thủy Tinh.

Câu 4. Chính sách tài khóa của Việt Nam

Ở Việt Nam thời gian qua, trước tình trạng suy giảm kinh tế, nhiều người tranh luận xem chính phủ có nên thực hiện gói kích thích kinh tế mới hay không và nếu có thì nên thực hiện chính sách tăng chi tiêu chính phủ hay cắt giảm thuế sẽ giúp mang lại hiệu quả hơn.

1. Về phương diện lý thuyết, theo bạn việc kích thích kinh tế bằng biện pháp tăng chi tiêu chính phủ sẽ có hiệu quả hơn hay kém hiệu quả hơn so với biện pháp giảm thuế của chính phủ?
2. Về phương diện thực tiễn, dựa trên các bài đọc thực tế hiểu biết của anh chị, anh chị sẽ khuyên Chính phủ Việt Nam nên tăng chi tiêu hay cắt giảm thuế để kích thích kinh tế trong bối cảnh hiện nay? (Giả sử bỏ qua các giới hạn của không gian tài khóa và khả năng cân đối ngân sách của Chính phủ trong điều kiện hiện nay.)

Câu 5. Cung cầu tiền

Giả sử tiêu dùng phụ thuộc vào mức số dư tiền thực (dựa trên cơ sở là số dư tiền thực là một phần của sản phẩm). Chứng minh rằng nếu số dư tiền thực phụ thuộc vào lãi suất danh nghĩa, thì tăng tỷ lệ tăng trưởng tiền sẽ ảnh hưởng đến tiêu dùng, đầu tư, và lãi suất thực. Lãi suất danh nghĩa sẽ điều chỉnh theo lạm phát kỳ vọng nhiều hơn hay ít hơn tỷ lệ 1-1?

Câu 6. Chính sách kinh tế vĩ mô trong mô hình IS-LM

1. Xem xét một mô hình kinh tế vĩ mô sau đây:

$$Y = C + I + G$$

$$C = a + b.Y_d$$

$$I = I_0$$

$$G = G_0$$

$$Y_d = Y - T_0$$

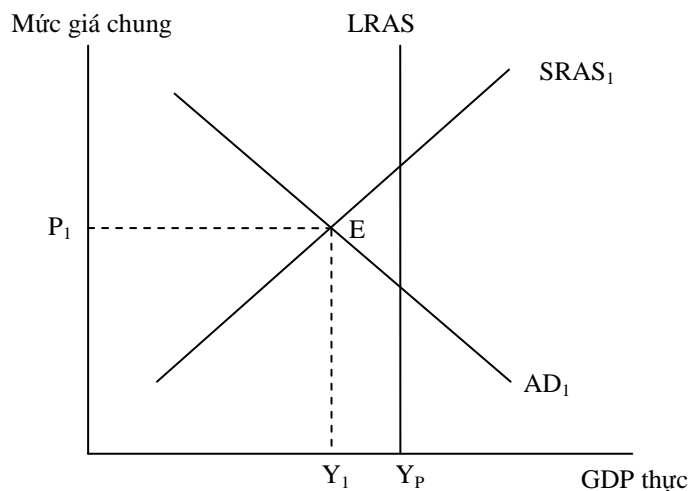
Với Y_d là thu nhập khả dụng, T_0 là doanh thu thuế. Chính phủ tăng chi tiêu và thuế những khoản bằng nhau.

- a. Đây có phải là ngân sách trung lập hay ngân sách cân bằng không (hay có thể hiểu là chính sách này không làm thay đổi sản lượng không)?

- b. Hãy xác định mức thay đổi ròng của sản lượng, và số nhân ngân sách cân bằng trong trường hợp này là bao nhiêu?
 - c. Chính sách này tác động lên mô hình IS-LM như thế nào?
2. Sử dụng mô hình IS-LM để nghiên cứu sự tác động của việc gia tăng chi tiêu của chính phủ được tài trợ bởi tăng: (a) Thuế, (b) Vay và (c) Cung tiền.
 3. Dùng mô hình IS-LM, minh họa điều gì xảy ra cho lãi suất (r), thu nhập (Y), tiêu dùng (C) và đầu tư (I), khi:
 - a. Ngân hàng trung ương giảm cung tiền.
 - b. Chính phủ tăng chi mua hàng hoá và dịch vụ và tăng thuế những khoản bằng nhau.
 4. Giả sử chính phủ muốn thúc đẩy tăng đầu tư của nền kinh tế mà không làm tăng tổng cầu. Dùng mô hình IS-LM để trình bày hỗn hợp chính sách tiền tệ và tài khoá gì sẽ giúp đạt được mục tiêu này?

Câu 7. Những biến động kinh tế vĩ mô: Mô hình AS-AD

1. Nền kinh tế đang ở trạng thái cân bằng kinh tế vĩ mô ngắn hạn tại điểm E_1 trong hình dưới đây.

- a. Nền kinh tế đang đứng trước hồ cách lạm phát hay suy thoái?
 - b. Chính phủ có thể thực hiện những chính sách gì để đưa nền kinh tế trở lại trạng thái cân bằng kinh tế vĩ mô dài hạn? Minh họa bằng đồ thị.
 - c. Nếu chính phủ không can thiệp để khép lại hồ cách này, liệu nền kinh tế có trở lại trạng thái cân bằng kinh tế vĩ mô dài hạn không? Giải thích và minh họa bằng đồ thị.
 - d. Những ưu điểm và nhược điểm của việc chính phủ thực hiện chính sách để khép lại hồ cách là gì?
2. Trong biểu đồ dưới đây, nền kinh tế đang ở trạng thái cân bằng kinh tế vĩ mô dài hạn tại điểm E_1 thì một cú sốc dầu làm dịch chuyển đường tổng cung ngắn hạn đến vị trí $SRAS_2$.
 - a. Mức giá chung và tổng sản lượng sẽ thay đổi như thế nào trong ngắn hạn vì cú sốc dầu đó? Hiện tượng này được gọi là gì?
 - b. Chính phủ có thể sử dụng chính sách tiền tệ hay chính sách tài khoá nào để xoa dịu ảnh hưởng của cú sốc cung tiêu cực?

- c. Tại sao cú sốc cung tiêu cực lại tương trưng cho một tình trạng tiến thoái lưỡng nan của các nhà hoạch định chính sách?

